

Olnīcu vēzis

Olnīcu vēzis ir visbiežāk sastopamais nāves cēlonis ginekoloģisko audzēju grupā.

Riska grupa ir sievietes pēc 63 gadu vecuma.

Olnīcu vēža izcelsme

Šī vēža izcelsme nav skaidri zināma. Vairākos pētījumos ir norādīts, ka peronālas kontracepcijas lietošana samazina risku saslimt ar olnīcu vēzi – jo ilgāk tā lietota, jo mazāks ir risks saslimt ar olnīcu vēzi.

Īpaši vērtīgām jābūt, ja šis vēzis ir bijis kādai no ģimenes locekļiem, jo tas var tikt pārmantots no paaudzes uz paaudzi ar auto somāli dominantā gēna starpniecību.

Paaugstināts risks saslimt ar olnīcu vēzi ir, ja kādai no ģimenes locekļiem ir bijis:

- olnīcu vēzis;
- krūts vēzis.

Šie vēži mēdz pārmanoties ar gēnu palīdzību. Olnīcu vēzis vairākām tuvām radniecēm tiek uzskatīts par svarīgu riska faktoru.

Saslimstības risku nepalielina hormonu aizstāj terapija menopauzes laikā (tā sauktā HAT).

Kā izpaužas olnīcu vēzis?

Vēzim sākotnējās stadijās ir nemanāma gaita. Pacientēm pirmās sūdzības sāk parādīties tad, kad vēzis ir izplatījies ārpus mazā iegurņa uz vēdera dobumu. Rodas spiediena sajūta pakrūtē, šķebināšana, vemšana. Šo simptomu dēļ pacientes bieži nonāk pie gastroneirologa.

Vēlīnās stadijās novērojama vēdera palielināšanās, veidojas šķidrums vēdera dobumā.

Kā atklāt olnīcu vēzi?

Vēža agrīnajās stadijās ginekoloģiskas izmeklēšanas rezultātā tiek atklātas palielinātas olnīcas. Savukārt, ja audzējs ir tik mazs, ka to nav iespēja sataustīt, tad liela nozīme ir ultrasonogrāfiskai izmeklēšanai, īpaši transvaginālai ultrasonogrāfijai. Tiek veikta arī onkomarķiera (CA – 125) noteikšana. Tomēr precīza vēža stadija nosakāma tikai operācijas laikā.

Ko darīt sievietēm, kurām ir palielināts risks saslimt ar olnīcu vēzi?

Paaugstinātā riska grupā ietilpst tās sievietes, kurām viena vai vairākas tuvas radnieces ir slimojušas ar olnīcu vēzi. Šīm sievietēm tiek ieteikta transvaginālā un vēdera dobuma ultrasonogrāfija, kā arī onkomarķietris CA- 125.

Izmeklēšana veicama 1-2 reizes gadā jau pēc 25 gadu vecuma, taču ne vēlāk kā 5 gadus pēc tā vecuma, kad vidēji ģimenes amanēzē konstatēts olnīcu vēzis.

Kā ārstē olnīcu vēzi?

Pamatmetode ir ķirurģiska ārstēšana, kas ietver dzemdes, olnīcu un olvadu izņemšanu, kā arī liekās taukplēves izņemšanas. Ķīmijterapija tiek veikta atkarībā no slimības stadijas.